

SIVILFORSVARET

KURSPLAN

Opplæring av leder i FIG/FIGP

FIG 30

INNHALDSFORTEGNELSE

1.	Bakgrunn for kurset	s.3
2.	Kursets plass i oppl�ringsstrukturen	s.3
3.	Kursets varighet, opptakskrav og målgruppe	s.4
4.	Kursets hovedmål	s.4
5.	Kursets oppbygging	s.4
6.	Hovedområder	s.5
7.	Arbeidsformer	s.11
8.	Vurdering	s.12
9.	Litteratur	s.12
10.	Andre forhold	s.13

1. Bakgrunn for kurset

Sivilforsvarets samfunnsmandat er tredelt

- en uniformert og folkerettslig beskyttet, statlig forsterkningsressurs
- beskyttelse av sivilbefolkningen
- en aktør innenfor samvirke og samfunnssikkerhetssamarbeid

En forutsetning for å løse dette samfunnsoppdraget er kompetanse. Tjenesteplikt pålegges etter gjennomført fordelingsmøte, og de tjenestepliktige tilføres kompetanse gjennom opplæring og øvelser.

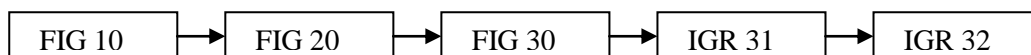
Sivilforsvaret er organisert i avdelinger med definerte ledelsesnivåer. Det er en forutsetning at befal tilføres kompetanse for å bekle sin funksjon. Kompetanse tilføres gjennom kurs og øvelser.

Hjemmelsgrunnlaget for tjeneste i Sivilforsvaret er lov 25. juni 2010 nr 45 om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven). Tjenesteplikt i Sivilforsvaret omfatter alle kvinner og menn mellom 18 og 55 år som oppholder seg i landet, Svalbard inkludert, men utførelse av sivilforsvarstjeneste utføres på fastlandet.

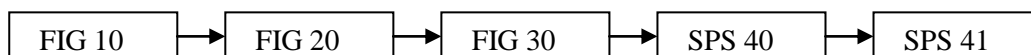
2. Kursets plass i opplæringsstrukturen

Tjenestepliktige i Sivilforsvaret inngår i ulike avdelinger. Avdelingene er fredsinnsettsgruppe (FIG), fredsinnsettsgruppe personell (FIGP) og mobil renseenhet (MRE). Opplæring av tjenestepliktige gjennomføres med kurs av ulik varighet.

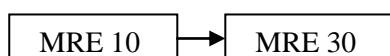
For personell i FIG/FIGP er opplæringen av tre ukers varighet (FIG 10). Opplæring av befal gjøres gjennom ulike nivåer av kurs. Lagførerkurs (FIG 20) og kurs for leder av FIG/FIGP (FIG 30) er begge av to ukers varighet. IGR 31 er et videregående kurs for FIG- ledere, og har en varighet på tre dager. IGR 32 er et tre dagers lederskapsseminar for FIG- ledere. Kursene FIG 10, FIG 20, FIG 30, IGR 31 og IGR 32 bygger på hverandre og skal gjennomføres kronologisk. Mellom hvert kurs skal tjenestepliktige ha deltatt på avdelingens øvelser og innsatser.

Samvirke på skadested (SPS 40) er et ukers kurs med deltagere fra nødetatene, FORF, Forsvaret og Sivilforsvaret. Samvirke på forurenset skadested CBRN/E (SPS 41) er et ukers kurs med samme målgruppe som SPS 40. Tjenestepliktige som skal delta på SPS 40 og 41 skal ha gjennomført kursene FIG 10, FIG 20 og FIG 30. Tjenestepliktige i Sivilforsvaret kan også delta på kurset POSOM, kurs i psykisk og sosial omsorg ved ulykker og katastrofer. Kurset består av 3 moduler og er primært et kurs for kommunene.

Opplæring av materiellansvarlig FIG er et kurs av en ukers varighet (MAF 50). For personell som utfører radiac måletjeneste er opplæringen av en ukers varighet. For personell i MRE er opplæringen av 8 dagers varighet (MRE 10). MRE 30 er et kurs for lagfører i og leder av mobil renseenhet, med to ukers varighet. Kurset MRE 30 forutsetter gjennomføring av opplæringen MRE 10.

3. Kursets varighet, opptakskrav og målgruppe

Opplæring av leder i FIG/FIGP (FIG 30) er av to ukers varighet. Personell som skal gå FIG 30 skal ha gjennomført opplæring av mannskap i FIG/FIGP (FIG 10), opplæring av lagfører i FIG/FIGP (FIG 20) samt ha deltatt på øvelser i henhold til gjeldende øvingsbestemmelser. Tjenestepliktige skal i forkant av FIG 30 ha erfaring i funksjonen som lagfører.

Tjenestepliktig personell som er tiltenkt funksjonen FIG- leder/FIGP- leder bør velges ut fra egnethet som leder. Distriktet oppfordres til dialog med den enkelte tjenestepliktige i forkant av kurs. Det enkelte distrikt har ansvar for at WebRulle er ajourført før den tjenestepliktige overføres til et kompetansesenter for opplæring.

Alt personell skal tilfredsstillende helsemessige krav som stilles for tjenestegjøring i Sivilforsvaret, jf PSF kapittel 8. Lagførere og befal med høyere grad skal først oppnevnes etter at de har gjennomgått den opplæring som er fastsatt for den enkelte stilling, jf PSF kapittel 5. Antall elever pr kurs er 20.

4. Kursets hovedmål

Kursets hovedmål er at den tjenestepliktige etter endt kurs skal inneha tilstrekkelig kompetanse til å utøve funksjon som FIG- leder/FIGP- leder. Innenfor hvert fagområde er målet med opplæringen at den tjenestepliktige evner praktisk utøvelse av tilegnet kompetanse. Kompetanse omfatter kunnskaper, ferdigheter og holdninger.

5. Kursets oppbygging

Hovedområdene i opplæringen er inndelt i fagområdene administrasjon, fellesoperative fag og ledelse. Fag- og timefordeling ivaretar en hensiktsmessig progresjon innenfor de ulike fagområdene. Med noen unntak bør emnene innenfor hvert fagområde gjennomføres i gitt rekkefølge. Administrasjon ligger ved kursets start og slutt.

Fagområder	Emne nr	Emne	Timer
1. Administrasjon	1.1	Innrykkstjeneste	2
	1.2	Dimisjonstjeneste	2
		Sum timer administrasjon	4
2. Fellesoperative fag	2.1	Sivilforsvarskunnskap	2
	2.2	HMS og sikkerhetsbestemmelser	3
	2.3	UTM kartlære, kompass, GPS	2
	2.4	Samband	1
	2.5	Stress og krisereaksjoner	3
		Sum timer fellesoperative fag	11
3. Ledelse	3.1	Gruppedynamikk	2
	3.2	Funksjonen FIG- leder/FIGP- leder	2
	3.3	Lederskap og lederrollen	4
	3.4	Organisering og ledelse av innsats, kommandoplass KO	4
	3.5	Innsatsledelse, taktikk og ordregiving	4
	3.5.1	Innsatsledelse og taktikk, forsterkning under skogbrann	1
	3.5.2	Innsatsledelse og taktikk, forsterkning under ettersøkning	2
	3.6	Forberedelse til utøvelse av ledelse	1
	3.6.1	Utøvelse av ledelse, TØUT/modellbord	7
	3.6.2	Utøvelse av ledelse, OBBO med praktiske øvelser	14

	3.6.3	Utøvelse av ledelse, innsatsøvelser	16
	3.7	Materielltjeneste, planlegging og gjennomføring MBK	4
	3.8	Individuell tilbakemelding fra veileder	2
		Sum timer ledelse	63
		Sum timer totalt	78

6. Hovedområder

Hvert fagområde har en innledning og en samlet oversikt over kompetansemål. For hvert kompetansemål angis hovedmomenter som skal ivaretas i opplæringen. Vektlegging av hovedmomentene må relateres til kompetansemålet og tid til disposisjon i hvert emne.

Administrasjon

Administrative forhold knyttet til gjennomføring av kurs.

Målet med administrative forhold er at eleven skal

1.1 forberedes til gjennomføring av kurs

1.2 foreta kursevaluering, vurdere eget læringsutbytte og dimiteres

Emne 1.1 Innrykkstjeneste 2 t

Målet med administrative forhold er at eleven skal forberedes til gjennomføring av kurs.

Hovedmomenter

- administrasjon
- presentasjon av deltagerne
- deltagerens forventninger til kurset
- HMS
- uniform
- vaktjeneste
- kursbilde

Emne 1.2 Dimisjonstjeneste 2 t

Målet med administrative forhold er at eleven skal foreta kursevaluering, vurdere eget læringsutbytte og dimiteres.

Hovedmomenter

- administrasjon
- kursevaluering
- eget læringsutbytte
- videre tjeneste iht PSF kapittel 5

Fellesoperative fag

Fellesoperative fag består av ulike fagområder som Sivilforsvaret som statens forsterkningsressurs kan bistå med, i tillegg til kompetanse innen brann og førstehjelp. Ved hendelser som strekker seg over lengre tid er personell- og materiellressursene knappe, og det oppstår raskt behov for forutsigbare forsterkningsressurser. Med forsterkning menes innsats med sikte på å øke yteevnen til nødetatene ved hendelser som representerer et skadeomfang utover det disse normalt er dimensjonert for å håndtere. Faglig og samfunnsøkonomisk er

det fornuftig å utnytte Sivilforsvarets ressurser ved store hendelser i fredstid. Noen emner i fellesoperative fag fra lagførerkurs videreutvikles.

Målet med opplæringen er at eleven skal

- 2.1 kunne gjøre rede for Sivilforsvarets organisasjon og kapasiteter
- 2.2 kunne påse at sikkerheten ivaretas for egen avdeling
- 2.3 kunne bruke kart som verktøy for å planlegge samt lede oppdrag fra kommandoplass
- 2.4 kunne ivareta ansvaret med å etablere og vedlikeholde samband og kommunikasjon med relevante aktører
- 2.5 kunne ivareta personell i egen avdeling i forhold til ulike stress- og krisereaksjoner før, under og umiddelbart etter innsats

Emne 2.1 Sivilforsvarskunnskap 2 t

Målet med opplæringen er at eleven skal kunne gjøre rede for Sivilforsvarets organisasjon og kapasiteter.

Hovedmomenter

- lovgrunnlaget
- dagens Sivilforsvar, eventuell oppdatering:
 - o forsterkning
 - styrkestruktur og kapasiteter
 - gjeldende organisasjons- og utrustningsplan for egen avdeling
 - kommandoforhold ved distriktet (vaktordninger, stab, egne avdelinger)
 - eskalering, nabohjelp
 - o beskyttelse
 - landsdekkende varslingsystem
 - tilfluktsrom
 - bistand ved evakuering
 - o samvirke
 - organisert samvirke
 - samarbeid med beredskapsaktører lokalt og regionalt
- kapasiteter og begrensninger innen egen avdeling og ved distriktet
- samarbeidsavtaler (Politiet: søk etter antatt omkomne, Kystdirektoratet: IUA/oljevern, Statens havarikommisjon for transport)
- uniforms- og honnørreglement
- gradsinndeling

Emne 2.2 HMS og sikkerhetsbestemmelser 3 t

Målet med opplæringen er at eleven skal kunne påse at sikkerheten ivaretas for egen avdeling.

Hovedmomenter

- holdninger til sikkerhet og HMS generelt
- ansvarsforhold – distrikt, befal, mannskap
- gjeldende sikkerhetsbestemmelser
- ivaretagelse av egensikkerhet, tilgjengelig verneutstyr, anvendelsesområder
- kontinuerlig risikovurdering, aktiv samhandling med andre aktører
- rapporteringsrutiner, varsling om ulykke eller nestenulykke

Emne 2.3 UTM kartlære, kompass, GPS 2 t

Målet med opplæringen er at eleven skal kunne bruke kart som verktøy for å planlegge samt lede oppdrag fra kommandoplass.

Hovedmomenter

- hensiktsmessig valg av kart
- planlegging
- oppdatert situasjonsbilde
- oversikt over organisering av ressurser (personell og materiell)

- hjelpemiddel for logg
- kalk/kartoverlegg

Emne 2.4 Samband 1 t

Målet med opplæringen er at eleven skal kunne ivareta ansvaret med å etablere og vedlikeholde samband og kommunikasjon med relevante aktører.

Hovedmomenter

- tilgjengelig sambandsutstyr
- samband innen egen avdeling
- avklaring, samband med relevante aktører
- sambandsdiagram
- rutiner for å opprettholde kommunikasjon
- rapporteringsrutiner
- loggføring

Emne 2.5 Stress og krisereaksjoner 3 t

Målet med opplæringen er at eleven skal kunne ivareta personell i egen avdeling i forhold til ulike stress- og krisereaksjoner før, under og umiddelbart etter innsats.

Hovedmomenter

- ansvarsfordeling mannskap/befal/distrikt
- brief/informasjon om oppdraget
- NOK – nærhet, omsorg, kontakt før, under og umiddelbart etter innsats
- ulike stress- og krisereaksjoner
- observasjon av atferd
- den første gode samtale
- ledelse av teknisk debrief/systematisk gjennomgang av hendelsesforløpet/informasjonsmøte
- ledelse av defusing/avlastningssamtale
- relevante fagmiljøer i videre oppfølging
- distriktets rutiner for eventuell videre oppfølging
- hvordan stress kan påvirke beslutningsevne
- hvem tar vare på lederen

Ledelse

I opplæringen benyttes ledelsesnivåene taktisk – operativt – strategisk – politisk. I kommandolinjen er FIG- leder/FIGP- leder taktisk leder for egen avdeling. En FIG- leder/FIGP- leder leder sin avdeling under utførelse av tildelte oppdrag. Anmodning om bistand rettes gjennom distriktssjef eller distriktssjefens stedfortreder/vakthavende, som er ansvarlig for å gjøre en oppdragsanalyse i forkant av utkalling av tjenestepliktige. En FIG- leder/FIGP- leder har ansvar for kontinuerlige sikkerhetsvurderinger og oppdragsanalyse ute i felt. En FIG- leder/FIGP- leder leder, koordinerer og disponerer ressursene innenfor egen avdeling. FIG- leder/FIGP- leder skal samvirke med relevante aktører.

Opplæringen i fagområdet skal gi grunnleggende kompetanse i ledelse til å kunne bekle funksjonen som FIG- leder/FIGP- leder.

Målet med opplæringen er at eleven skal

- 3.1 være bevisst på hvilke forhold som bidrar til å utvikle samhold og samhandling innad i en gruppe*
- 3.2 forstå hva som forventes og kreves av FIG- leder/FIGP- leder*
- 3.3 forstå hvordan lederskap kan utøves i egen avdeling og i samvirke med relevante aktører*
- 3.4 kunne gjøre rede for organisering og ledelse av innsats, samt samvirke i kommandoplass*
- 3.5 kunne foreta prioriteringer under innsats, samt fortløpende orientere seg om en situasjon, bedømme situasjonen, fatte beslutninger for å løse oppdraget og gi ordre til egen avdeling (OBBO)*

3.5.1 kunne gjøre rede for relevante forsterkningsoppgaver, og kunne ivareta ledelse av egen avdeling under skogbranninnsats

3.5.2 kunne gjøre rede for relevante forsterkningsoppgaver, og kunne ivareta ledelse av egen avdeling under ettersøkning

3.6 være bevisst på prosessen med forberedelser før innsats

3.6.1 kunne utøve taktisk ledelse av egen avdeling ved å benytte beslutningsløyfen OBBO

3.6.2 fortløpende kunne orientere seg om en situasjon, bedømme situasjonen, fatte beslutninger for å løse oppdraget og gi ordre til egne lagførere

3.6.3 kunne utøve ledelse i funksjonen som FIG- leder/FIGP- leder

3.7 kunne planlegge og lede materiellberedskapskontroll (MBK) etter gjeldende retningslinjer

3.8 reflektere rundt egen grad av måloppnåelse samt gis en vurdering fra veileder

Emne 3.1 Gruppedynamikk 2 t

Målet med opplæringen er at eleven skal være bevisst på hvilke forhold som bidrar til å utvikle samhold og samhandling innad i en gruppe.

Hovedmomenter

- etablere relasjoner innad i en gruppe
- samhandlingsmekanismer
- roller individ/gruppe
- etablere en gruppe

Emne 3.2 Funksjonen FIG- leder/FIGP- leder 2 t

Målet med opplæringen er at eleven skal forstå hva som forventes og kreves av FIG- leder/FIGP- leder.

Hovedmomenter

- forventninger fra avdelingen, distriktet, samarbeidspartnere
- myndighet og kommandolinjer
- taktisk ansvar; ledelse av avdelingen, prioritering og disponering av ressurser
- administrativt ansvar
 - rapporteringsrutiner ved ulykke eller nestenulykke
 - rapporteringsrutiner etter innsats
- samhandling mellom FIG- leder/FIGP- leder og nestleder (NK)

Emne 3.3 Lederskap og lederrollen 4 t

Målet med opplæringen er at eleven skal forstå hvordan lederskap kan utøves i egen avdeling og i samvirke med relevante aktører.

Hovedmomenter

- rolleendring fra lagfører til FIG- leder/FIGP- leder
- betydningen av godt lederskap på FIG- leder/FIGP- leder nivå
- lederegenskaper og personlige egenskaper
- lederstil/ledelsesformer
- holdninger, motivasjon og atferd
- faktorer som påvirker menneskelige kapasiteter og begrensninger
- ledelsesfunksjoner
- samhandling med avdelingen
- samvirke med relevante aktører
- konflikthåndtering og forebyggende tiltak
- lederskapsprinsipper i DSB

Emne 3.4 Organisering og ledelse av innsats, kommandoplass KO 4 t

Målet med opplæringen er at eleven skal kunne gjøre rede for organisering og ledelse av innsats, samt samvirke i kommandoplass.

Hovedmomenter

- organisering og ledelse av innsats som er redningstjeneste og ikke redningstjeneste

- FIG- leder/FIGP- leder sin rolle i organisasjonen under innsats
- FIG- leder/FIGP- leders forberedelser før innsats
- mulige oppgaver for Sivilforsvaret, kapasiteter og begrensninger
- etablering og organisering av kommandoplass KO
- samvirke i kommandoplass KO
- samhandling med distriktet (logistikk, situasjonsrapporter, faglig veiledning)
- orientering om enhetlig ledelsessystem ELS
- media i innsatsområdet

Emne 3.5 Innsatsledelse, taktikk og ordregiving 4 t

Målet med opplæringen er at eleven skal kunne foreta prioriteringer under innsats, samt fortløpende orientere seg om en situasjon, bedømme situasjonen, fatte beslutninger for å løse oppdraget og gi ordre til egen avdeling (OBBO).

Hovedmomenter

- prinsipper for prioritering av innsats på et skadested
- metode for innsatsledelse, beslutningssløyfen OBBO (orientere, bedømme, beslutte, ordre)
- situasjonsbedømmelse, oppdragsanalyse og risikovurdering
- FIG- leder/FIGP- leders 5 punkts ordre
 - o stående ordre
 - o utrykningsordre
 - o innsatsordre
 - o forkortet ordre/fragmentert ordre (FRAGO)
- beslutningstrening, utforme og gi ordre på bakgrunn av tildelt oppdrag
- inntil 5 elever pr gruppe

Emne 3.5.1 Innsatsledelse og taktikk, forsterkning under skogbrann 1 t

Målet med opplæringen er at eleven skal kunne gjøre rede for relevante forsterkningsoppgaver, og kunne ivareta ledelse av egen avdeling under skogbranninnsats.

Hovedmomenter

- organisering og ledelse av skogbranninnsats
- relevante oppgaver for Sivilforsvaret som forsterkningsressurs (ressurser, kompetanse, verneutstyr)
- fysisk belastning
- faremomenter under skogbranninnsats
- HMS, fortløpende sikkerhetsvurderinger

Emne 3.5.2 Innsatsledelse og taktikk, forsterkning under ettersøkning 2 t

Målet med opplæringen er at eleven skal kunne gjøre rede for relevante forsterkningsoppgaver, og kunne ivareta ledelse av egen avdeling under ettersøkning.

Hovedmomenter

- organisering og ledelse av ettersøkning, kommandoplass KO
- relevante oppgaver for Sivilforsvaret som forsterkningsressurs (ressurser, kompetanse)
- orientering om situasjonen
- mental forberedelse
- mulig mental påkjenning
- fysisk belastning
- taktisk bruk av mannskap, behov for hvile, mat, drikke
- typer søk
- behov for utstyr på mannskapsnivå og lagnivå
- personlig bekledning
- terreng og begrensninger, risiko

Emne 3.6 Forberedelse til utøvelse av ledelse 1 t

Målet med opplæringen er at eleven skal være bevisst på prosessen med forberedelser før innsats.

Hovedmomenter

- hensiktsmessig og tilgjengelig materiell for FIG- leder/FIGP- leder i funksjonen som taktisk og administrativ leder
- kart, kompass og GPS
- samband
- gjeldende sikkerhetsbestemmelser
- penn og papir
- logg
- skjema innsatsrapportering

Emne 3.6.1 Utøvelse av ledelse, TØUT/modellbord 7 t

Målet med opplæringen er at eleven skal kunne utøve taktisk ledelse av egen avdeling ved å benytte beslutningsløyfen OBBO.

Hovedmomenter

- analyse av situasjonen
- kapasiteter og begrensninger
- ivaretagelse av sikkerhet
- taktiske vurderinger og prioriteringer
- ordregiving
- samhandling og samvirke
- egenrefleksjon
- tilbakemelding fra veileder
- 4-5 elever pr gruppe

Emne 3.6.2 Utøvelse av ledelse, OBBO med praktiske øvelser 14 t

Målet med opplæringen er at eleven skal fortløpende kunne orientere seg om en situasjon, bedømme situasjonen, fatte beslutninger for å løse oppdraget og gi ordre til egne lagførere.

Hovedmomenter

- analyse av situasjonen
- kapasiteter og begrensninger
- ivaretagelse av sikkerhet
- taktiske vurderinger og prioriteringer
- ordregiving
- samhandling og samvirke
- egenrefleksjon
- tilbakemelding fra gruppe/veileder

Ringløype med 8-10 scenario, 1 veileder pr 4-5 deltagere, 1-2 veiledere i en spillstab, samband mellom alle scenario og spillstab, utpekes FIG- leder/FIGP- leder, NK og lagførere på hver post, lagførerne samhandler med spillstab/veiledere for å øve FIG- leder/FIGP- leder i lederrollen

Emne 3.6.3 Utøvelse av ledelse, innsatsøvelser 16 t

Målet med opplæringen er at eleven skal kunne utøve ledelse i funksjonen som FIG- leder/FIGP- leder.

Hovedmomenter

- analyse av situasjonen
- kapasiteter og begrensninger
- ivaretagelse av sikkerhet
- kommunikasjon og samband
- taktiske vurderinger og prioriteringer
- ordregiving
- oppdatert situasjonsbilde

- samhandling og samvirke
- loggføring
- reorganisering og klargjøring til ny innsats
- systematisk gjennomgang av hendelsesforløpet, prioriteringer underveis
- evaluering av innsatsen i henhold til oppdraget

Under en av øvelsene gjennomføres defusing og utfylling av innsatsrapport

Markører leies inn etter behov

Deltagerne deles i grupper, hver deltager skal øves i funksjonen som FIG- leder/FIGP- leder eller NK (utpekes lagførere, resten er mannskap)

Etter hver øvelse: egenrefleksjon og tilbakemelding fra veileder og gruppe

Emne 3.7 Materielltjeneste, planlegging og gjennomføring av MBK 4 t

Målet med opplæringen er at eleven skal kunne planlegge og lede materiellberedskapskontroll (MBK) etter gjeldende retningslinjer.

Hovedmomenter

- materiellet må til enhver tid være operativt
- oppbygging av materiellberedskapssystemet (MBK)
- materiellberedskapskontrollskjemaer
- planlegge og lede materiellberedskapskontroll
- avvik meldes til rette vedkommende

Emne 3.8 Individuell tilbakemelding fra veileder 2 t

Målet med tilbakemeldingen er at eleven skal reflektere rundt egen grad av måloppnåelse samt gis en vurdering fra veileder.

Hovedmomenter

- grad av måloppnåelse i henhold til målene for kurset
- egenrefleksjon rundt lederrollen som FIG- leder/FIGP- leder
- veien videre

7. Arbeidsformer

Fordeling mellom teori og praksis må være hensiktsmessig, og opplæringen må bygges på den kompetansen eleven har. Læringsprosessen frem mot kompetansemålet må ha utgangspunkt i at læring skjer hos eleven gjennom aktivisering. All aktivitet underveis i kurset skal ta utgangspunkt i kurselevens funksjon som FIG- leder/FIGP- leder. I løpet av kurset skal hver kurselev få trening i å utøve ledelse samt ha utøvet funksjonen som FIG- leder/FIGP- leder.

Opplæringen skal i hovedsak være praktisk rettet og med realistiske case som utgangspunkt. En problemorientert opplæring innebærer forberedelse av konkrete problemstillinger til diskusjon, og det må lages en plan for tema, aktivitet og oppsummering. En slik opplæringsmetode anbefales fremfor formidlingsmetoden, som preges av kateterundervisning.

I opplæringen skal avdelingens materiell brukes aktivt. Instruktørbehov ved opplæring av FIG- leder/FIGP- leder er 1 veileder pr 4-5 deltagere. Under opplæringen skal kontinuerlig veiledning fra instruktørene vektlegges. Hvert fagområde i opplæringen skal gjennomføres i henhold til gjeldende Sikkerhetsbestemmelser for Sivilforsvaret.

8. Vurdering

Vurdering av eleven skal gjennomføres i forkant, underveis og etter endt opplæring. I forkant skal kursleder og aktuelle undervisningsledere innhente tilgjengelige opplysninger om den enkelte kurselev ved å benytte WebRulle.

Underveis er formålet med vurdering å veilede, motivere og utvikle eleven, å sikre at eleven når hovedmålene i opplæringen samt ha et grunnlag for sluttvurdering. Vurdering underveis kan være formell/uformell, fortløpende/avsluttende, enkeltindivid/gruppe eller praktisk/teoretisk. Hvilken vurderingsform det er hensiktsmessig å benytte når, og hvordan denne dokumenteres er opp til instruktøren/undervisningslederen. Ved kursets slutt skal hver elev få en tilbakemelding fra veileder om grad av måloppnåelse. Utfylt skjema for individuell tilbakemelding leveres kursleder.

Etter endt opplæring skal distriktene informeres om hvilken kompetanse eleven har oppnådd. Betegnelsene meget skikket, skikket og mindre skikket skal anvendes, sammen med utfyllende kommentarer om grad av måloppnåelse. Elevens motivasjon til videre tjenesteplikt skal fremgå.

9. Litteratur

Læremateriell som benyttes under planlegging og i opplæringen skal være faglig oppdatert og holde faglig god kvalitet. Nedenfor listes et minimum av litteratur innenfor fagområdene, men instruktør/undervisningsleder er selv ansvarlig for å innhente supplerende fagstoff der det anses nødvendig.

Kjernelitteratur

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, *Sikkerhetsbestemmelser for Sivilforsvaret*, 2009

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, *Organisasjons - og utrustningsplan (OU)*, 2010

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, *Forsterkning, beskyttelse og samvirke, Sivilforsvarsstudien 2007*

Direktoratet for sivilt beredskap, *Håndbok, operative tiltak*, 2001

Direktoratet for sivilt beredskap, *Se – tenke – handle*, 2001

Direktoratet for sivilt beredskap, *Håndbok i ledelse*, 2001

Dyregrov Atle, *Psykologisk debriefing*, Fagbokforlaget, 2002

Ekspedisjonsforskrifter radiotelefont

Johnsen Bjørg, *Hva ser jeg når jeg ser? Og hva sier jeg at jeg ser?*, Høgskolen i Akershus 1999

Justis – og politidepartementet, Rednings – og beredskapsavdelingen, *veileder, Helhetlig omsorg*

Justis – og politidepartementet, *Håndbok for redningstjenesten*, 2008 (høring 2008)

Lov 25. juni 2010 nr 45 om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven)

Luftforsvarsstaben, *Håndbok i lederskap for luftforsvaret*, 1995

Norges brannskole, *Grunnkurs for heltids og deltids brannpersonell*, Gyldendal undervisning, 2002

Norges røde kors, *Ettersøking*, Universitetsforlaget, 2008

Næringslivets sikkerhetsorganisasjon, faghefte nr 10, *Innsats og ledelse på et skadested*, 2002

Sund Arne, *hefte, Ulykker, katastrofer og stress*, Gyldendal Norsk Forlag, 1987

Supplerende litteratur

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, *Personellbestemmelser for Sivilforsvaret (PSF)*, 2011

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, *Øvingsbestemmelser og øvingsveiledning*, 2011

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, *rapport, Styrkestruktur Sivilforsvaret*, 2004

Justis – og politidepartementet, *Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen*, 2002

Justis – og politidepartementet, Rednings – og beredskapsavdelingen, *Den norske redningstjeneste*, 1999

Norsk Førstehjelpsråd, *Førstehjelp*, Gyldendal Norsk Forlag A/S, 2011

Norsk Førstehjelpsråd, *Veileder til boken førstehjelp*

Norsk Førstehjelpsråd, *hefte, Norsk grunnkurs i førstehjelp*, 2011

Norsk Førstehjelpsråd, *Instruktørhåndbok til norsk grunnkurs i førstehjelp*

Politidirektoratet, *Politiets beredskapssystem del 1 (PBS 1), Håndbok i krisehåndtering*, Politidirektoratet 2007

Skogbrand forsikringsselskap Gjensidig, *hefte, Skogbrann – vern og slokking*

Tekniske håndbøker og instruksjonshefter

10. Andre forhold

Vedlegg til kursplanen er veiledende ukeprogram og skjema for individuell tilbakemelding fra veileder. Kursbevis skal fylles ut i fastsatt mal. Malen ligger i word format sammen med kursplanen, denne benyttes inntil kursbeviset ligger tilgjengelig i WebRulle.